

Přílohy:

Příloha 1

Zdroj: *Evropské jazykové úrovně*. In: Europass, Rada Evropy [online]. 2007 [cit. 2012-05-13].
Dostupné z: <http://europass.cedefop.europa.eu/cs/resources/european-language-levels-cefr>

EVROPSKÉ ÚROVNĚ – STUPNICE PRO SEBEHODNOCENÍ

		A1	A2	B1	B2	C1	C2
P O R O Z U M Ě N Í	Poslech	Rozumím známým slověům a zcela základním frázím týkajícím se mé osoby, mé rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně.	Rozumím frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se mě bezprostředně týkají (např. základní informace o mně a mé rodině, o nakupování, místopisu, zaměstnání). Dokážu pochopit smysl krátkých jasných jednoduchých zpráv a hlášení.	Rozumím hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkávám v práci, ve škole, ve volném čase, atd. Rozumím smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi mého osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně.	Rozumím delším promluvám a přednáškám a dokážu sledovat i složitou výměnu názorů, pokud téma dostatečně znám. Rozumím většině televizních zpráv a programů týkajících se aktuálních témat. Rozumím většině filmů ve spisovném jazyce.	Rozumím delším promluvám, i když nemají jasnou stavbu a vztahy jsou vyjádřeny pouze v náznamech. Bez větší námahy rozumím televizním programům a filmům.	Bez potíží rozumím jakémukoli druhu mluveného projevu, živého či vysílaného. Pokud mám trochu času zvyknout si na specifické rysy výslovnosti roditěloho mluvčího, nemám potíže porozumět mu ani tehdy, mluví-li rychle.
	Čtení	Rozumím známým jménům, slověům a velmi jednoduchým větám, například na vývěškách, plakátech nebo v katalogích.	Umím číst krátké jednoduché texty. Umím vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech, např. v inzerátech, prospektech, jídelních lístcích a jízdních řádech. Rozumím krátkým jednoduchým osobním dopisům.	Rozumím textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě nebo které se vztahují k mé práci. Rozumím popisům událostí, pocitů a přáním v osobních dopisech.	Rozumím článkům a zprávám zabývajícími se současnými problémy, v nichž autoři zaujímají konkrétní postoje či stanoviska. Rozumím textům současné prózy.	Rozumím dlouhým složitým textům, a to jak faktografickým, tak beletristickým a jsem schopen/ schopna ocenit rozdíly v jejich stylu. Rozumím odborným článkům a delším technickým instrukcím, a to i tehdy, když se nevztahují k mému oboru.	Snadno čtu všechny formy písemného projevu, včetně abstraktních textů náročných svou stavbou i jazykem, jako jsou např. příručky, odborné články a krásná literatura.
M L U V E N Í	Ústní interakce	Umím se jednoduchým způsobem domluvit, je-li můj partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mi formulovat, co se snažím říci. Umím klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, pokud se týkají mých základních potřeb, nebo jde-li o věci, jež jsou mi důvěrně známé.	Umím komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Zvládnu velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumím natolik, abych konverzaci sám/sama dokázal(a) udržet.	Umím si poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Dokážu se bez přípravy zapojit do hovoru o tématech, která jsou mi známá, o něž se zajímám nebo která se týkají každodenního života (např. rodiny, koničků, práce, cestování a aktuálních událostí).	Dokážu se účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že mohu vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími. Dokážu se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory.	Umím se vyjadřovat plynule a pohotově bez příliš zjevného hledání výrazů. Umím používat jazyk pružně a efektivně pro společenskú a pracovní účely. Umím přesně formulovat své myšlenky a názory a vhodně navazovat na příspěvky ostatních mluvčích.	Dokážu se zapojit do jakékoli konverzace nebo diskuse. Znam dobře idiomatické a hovorové výrazy. Umím se plynule vyjadřovat a přesně sdělovat jemnější významové odstíny. Narazím-li při vyjadřování na nějaký problém, dokážu svou výpověď přeformulovat tak hladce, že to ostatní ani nepostřehnou.
	Samostatný ústní projev	Umím jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žiji, a lidi, které znám.	Umím použít řadu frází a vět, abych jednoduchým způsobem popsal(a) vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, dosažené vzdělání a své současné nebo předchozí zaměstnání.	Umím jednoduchým způsobem spojovat fráze, abych popsal(a) své zážitky a události, své sny, naděje a cíle. Umím stručně odůvodnit a vysvětlit své názory a plány. Umím vyprávět příběh nebo přiblížit obsah knihy nebo filmu a vylíčit své reakce.	Dokážu se srozumitelně a podrobně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti mého zájmu. Umím vysvětlit své stanovisko k aktuálním otázkám a uvést výhody a nevýhody různých řešení.	Umím jasně a podrobně popsat složitá témata, rozšiřovat je o témata vedlejší, rozvíjet konkrétní body a zakončit svou řeč vhodným závěrem.	Umím podat jasný plynulý popis nebo zdůvodnění stylem vhodným pro daný kontext a opírajícím se o efektivní logickou strukturu, která pomáhá posluchači všimnout si důležitých bodů a zapamatovat si je.
P S A N Í	Pisemný projev	Umím napsat stručný jednoduchý text na pohlednici, například pozdrav z dovolené. Umím vyplnit formuláře obsahující osobní údaje, například své jméno, státní příslušnost a adresu při přihlašování v hotelu.	Umím napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy týkající se mých základních potřeb. Umím napsat velmi jednoduchý osobní dopis, například poděkování.	Umím napsat jednoduché souvislé texty na témata, která dobře znám nebo která mě osobně zajímají. Umím psát osobní dopisy popisující zážitky a dojmy.	Umím napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat souvisejících s mými zájmy. Umím napsat pojednání nebo zprávy, předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor. V dopise dovedu zdůraznit, čím jsou pro mě události a zážitky osobně důležité.	Umím se jasně vyjádřit, dobře uspořádat text a podrobně vysvětlit své stanovisko. Umím psát podrobné dopisy, pojednání nebo zprávy o složitých tématech a zdůraznit to, co považuji za nejdůležitější. Umím zvolit styl textu podle toho, jakému typu čtenáře je určen.	Umím napsat jasný plynulý text vhodným stylem. Dokážu napsat složitě dopisy, zprávy nebo články a vystavět text logicky tak, aby pomáhal čtenáři všimnout si důležitých bodů a zapamatovat si je. Umím psát resumé a recenze odborných nebo literárních prací.

Příloha 2

Uživatel základů jazyka

- **A1**

Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

- **A2**

Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnáléhavějších potřeb.

Samostatný uživatel

- **B1**

Rozumí hlavním myšlenkám srozumitelné spisovné vstupní informace (input) týkající se běžných témat, se kterými se pravidelně setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. Umí si poradit s většinou situací, jež mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Umí napsat jednoduchý souvislý text na témata, která dobře zná nebo která ho/ji osobně zajímají. Dokáže popsat své zážitky a události, sny, naděje a cíle a umí stručně vysvětlit a odůvodnit své názory a plány.

- **B2**

Dokáže porozumět hlavním myšlenkám složitých textů týkajících se jak konkrétních, tak abstraktních témat včetně odborně zaměřených diskusí ve svém oboru. Dokáže se účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že může vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími, aniž by to představovalo zvýšené úsilí pro kteréhokoliv účastníka interakce. Umí napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat a vysvětlit své názorové stanovisko týkající se aktuálního problému s uvedením výhod a nevýhod různých možností.

Zkušený uživatel

- **C1**

Rozumí širokému rejstříku náročných a dlouhých textů a rozpozná implicitní významy textů. Umí se plynule a pohotově vyjadřovat bez zjevného hledání výrazů. Umí jazyka užívat pružně a efektivně pro společenské, akademické a profesní účely. Umí vytvořit srozumitelné, dobře uspořádané, podrobné texty na složitá témata, čímž prokazuje ovládnutí kompozičních útvarů, spojovacích výrazů a prostředků koheze.

- **C2**

Snadno rozumí téměř všemu, co si vyslechne nebo přečte. Dokáže shrnout informace z různých mluvených a psaných zdrojů a přitom dokáže přednést polemiku a vysvětlení v logicky uspořádané podobě. Dokáže se spontánně, velmi plynule a přesně vyjadřovat a rozlišovat jemné významové odstíny dokonce i ve složitějších situacích.

Zdroj: *Evropské jazykové úrovně*. In: Europass, Rada Evropy [online]. 2007 [cit. 2012-05-13]. Dostupné z: <http://europass.cedefop.europa.eu/cs/resources/european-language-levels-cefr>

Příloha 3

Zpracovatel: Věra Gavrilova, studentka Filozofické Fakulty Univerzity Karlovy v Praze

Číslo dotazníku: ____

Výzkum ruské komunity v České republice.

Vážení přátelé,

Byli jste náhodně vybráni pro anonymní výzkum ruské komunity v ČR, prováděný v rámci mé bakalářské práce. Ráda bych Vám předem poděkovala za spolupráce.

Odpověď'te, prosím, co nejupřímněji na otázky dotazníku. Jednu vybranou odpověď' zakroužkujte. Vyplnění dotazníku by Vám mohlo trvat zhruba 5 minut.

Ještě jednou děkuji za stravený vyplněním dotazníku čas.

Věra Gavrilova

1. Jak dlouho bydlíte na území České republiky?
 - 1) Míň, než rok
 - 2) 1-2 roky
 - 3) 3-4 roky
 - 4) 5 až 10 let
 - 5) Více než 10 let

2. Vaše hlavní činnost v ČR v současnosti:
 - 1) Samostatně podnikám nebo vlastním firmu
 - 2) Pracuji
 - 3) Studuji
 - 4) Jiné (uved'te) _____

*Na následující otázku odpovídejte **jenom v případě, že v předchozí otázce jste zvolil(a) odpověď' 3 nebo 4.***

3. Chtěl byste současně pracovat?
 - 1) Ano, hledám práci v současné době
 - 2) Ano, ale práci záměrně nehledám
 - 3) Ne

4. V České republice bydlíte...
 - 1) Ve vlastním bytě/domě
 - 2) Pronajímám si byt/dům/část bytu nebo domu
 - 3) U příbuzných/známých
 - 4) Jiné (uved'te) _____

5. Kdybyste měl(a) se zařadit do určité společenské vrstvy, tak byste řekl(a), že patříte spíše k ...
 - 1) Vyšší vrstvě
 - 2) Vyšší střední vrstvě
 - 3) Nižší střední vrstvě
 - 4) Nižší vrstvě

6. V současné době pobýváte na území ČR na základě...
 - 1) Dlouhodobého pobytu/víza
 - 2) Trvalého pobytu
 - 3) Jiné (uved'te) _____

7. Občas vyřizování formálních záležitostí na českých státních úřadech není snadnou věcí. Využil(a) jste někdy pomoci placených zprostředkovatelských služeb (speciální firmy nebo soukromé osoby) při jednání se státními úřady (třeba na cizinecké policii, magistrátu atd.)?
- 1) Ano
 - 2) Ne, ale slyšel(a) jsem o takových službách
 - 3) Ne a o tom jsem ani neslyšel(a)

Na následující otázku odpovídejte **jenom v případě, že jste takových služeb využil(a).**

8. Byly to služby vykonávány...
- 1) Českou firmou/osobou české národnosti
 - 2) Ruskou firmou/osobou ruské národnosti
 - 3) Nebyla to ruská firma (osoba ruské národnosti), ale rusky mluvící osoba (firma, ve které takové osoby pracují) jiné národnosti (například ukrajinské)
 - 4) Jiné (uved'te) _____

Ted' bych se Vás dovolila zeptát na Váš volný čas.

9. Chodíte ve svém volném čase občas do divadla?
- 1) Ano, jsou to většinou představení v ruštině
 - 2) Ano, jsou to většinou představení v češtině
 - 3) Ne, nechodím do divadla
 - 4) Jiné (uved'te) _____
10. Navštěvujete někdy ve svém volném čase koncerty?
- 1) Ano, jsou to většinou koncerty ruských umělců
 - 2) Ano, jsou to většinou koncerty českých umělců
 - 3) Ne, nechodím na koncerty
 - 4) Jiné (uved'te) _____
11. Navštěvujete ve svém volném čase i jiné společenské akce (výstavy, party atd.)?
- 1) Ano, většinou akce pořádané spíše pro lidi ruské národnosti (ruské party atd.)
 - 2) Ano, většinou akce pořádané bez ohledu na národní příslušnost
 - 3) Ne, žádné další společenské akce nenavštěvuji
 - 4) Jiné (uved'te) _____
12. Chodíte do nějakých zájmových klubů či spolků (sportovních, hudebních aj.)?
- 1) Ano, jsou to většinou „speciální ruské“ kluby/spolky
 - 2) Ano, jsou to většinou běžné kluby/spolky bez navázanosti na jakoukoliv etnicitu
 - 3) Ne, do žádného klubu/spolku nechodím
 - 4) Jiné (uved'te) _____
13. V České republice se občas vyskytují „speciální ruské“ služby („ruské“ taxi, kadeřnictví, obchody atd.). Využil(a) jste někdy takových služeb?
- 1) Ano, využil(a) jsem jich několikrát
 - 2) Ano, využil(a) jsem jich jednou
 - 3) Ne, ani jednou jsem jich nevyužil, ale vím, že něco takového existuje
 - 4) Ne, ani jednou jsem jich nevyužil a ani nevím, že něco takového existuje

Ted' bych Vám položila několik otázek na Vaš postoj k české kultuře.

14. Občas se v cizí kultuře vyskytují zvyky, které člověk z jiné kultury nemá rád. Vzpomínáte na nějakou skutečnost české kultury (chování, mentality atd.), která se Vám nelíbí?
- 1) Ano, takových zvyků je spousta
 - 2) Ano, několik takových zvyků opravdu existuje
 - 3) Ano, jeden takový zvyk existuje
 - 4) Ne, nic mi nevadí
15. Oslavoval jste během posledních dvou let Vy nebo Vaše domácnost nějaký primárně český svátek?
- 1) Ano
 - 2) Ne

16. Máte rád(a) českou kuchyni?
 1) Ano
 2) Ne
17. Četl(a) jste během posledního roku knížku českého autora?
 1) Ano
 2) Ne

Ted' bych se Vás ráda zeptala na Vaše vztahy s českou populací.

18. Co se týče Vašich dobrých známých a přátel tady v ČR, tak jsou to...
 1) Jenom Rusové/rusky mluvící lidé
 2) Většinou Rusové/rusky mluvící lidé
 3) Půl na půl Rusové a Češi
 4) Většinou Češi
 5) Jenom Češi
 6) Jiné (uved'te) _____
19. Vaš partner/partnerka (manžel/manželka) je...
 1) Ruské národnosti/rusky mluvící
 2) České národnosti
 3) Ani ruské (rusky mluvící) ani české národnosti
 4) Nemám partnera/partnerku
20. Podle Vašeho mínění, vztah Čechů k Rusům je většinou...
 1) Přátelský a solidární
 2) Tolerantní, ale s odstupem
 3) Lhostejný
 4) Pohrdající
 5) Návistný
21. Člověk, žijící mimo svou vlast, občas cítí určitou míru odcizení vůči společnosti, ve které žije. Stává se Vám někdy, že se necítíte být součástí české společnosti?
 1) Ne, většinou se cítím být součástí české společnosti
 2) Ano, občas se necítím být součástí české společnosti, ale nijak mi to nevadí
 3) Ano, občas se necítím být součástí české společnosti a vadí mi to
 4) Ano, často se necítím být součástí české společnosti, ale nijak mi to nevadí
 5) Ano, často se necítím být součástí české společnosti, a vadí mi to
22. Setkával(a) jste někdy během života v ČR s diskriminací, spojenou s Vaší národností?

1) Velice často 2) Málokdy 3) Jednou 4) Nikdy

- a) Na státních úřadech----- 1 2 3 4
- b) ve sféře služeb----- 1 2 3 4
- c) ve škole/v práci----- 1 2 3 4
- d) za jiných situací----- 1 2 3 4
- (uved'te za jakých) _____

Ted' bych Vám položila několik otázek na Vaše hodnocení své znalosti českého jazyka.

23. Umíte aspoň na nejzákladnější úrovni česky?
 1) Ano
 2) Ne

Na následujících 5 otázkách odpovídejte jenom v případě, že v předchozí otázce jste zvolil(a) odpověď 1. Když jste zvolil(a) variantu 2, přejděte rovnou na otázku č. 29.

24. Kdybyste se měl(a) zařadit do nějaké úrovně pokročilosti ve znalosti českého jazyka na škále od 1 do 6, kde 1 je úplný začátečník a 6 je výborná znalost jazyka, kam byste se zařadil(a)? (*zakroužkujte*)
 Začátečník 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 Výborná znalost
25. Kde jste se učil(a) češtinu? (*můžete zaškrtnout více odpovědí*)
- 1) Jazyková škola/jazykové kurzy v ČR
 - 2) Jazyková škola/jazykové kurzy v Rusku
 - 3) Soukromá výuka
 - 4) Samoučení podle speciálních učebnic
 - 5) Nikde jsem se češtinu záměrně neučil(a)
 - 6) Jiné (uveďte) _____
26. Ohodnot' te, prosím, Vaší znalost českého jazyka podle následujících dovedností:
Zakroužkujte, prosím, všechny položky, které odpovídají Vaším znalostem.
- a. **Porozumění**
- 1) Rozumím každodenním výrazům a zcela základním frázím
 - 2) Rozumím výrazům, vztahujícím se k oblastem, které se mě bezprostředně týkají
 - 3) Rozumím tématům týkajícím se mé práce (studia), volného času atd.
 - 4) Rozumím hlavním myšlenkám složitých textů týkajících se jak konkrétních, tak abstraktních témat
 - 5) Rozumím širokému spektru náročných a dlouhých textů
 - 6) Rozumím téměř všemu
- b. **Samostatný projev (ústní či písemný)**
- 1) Umím představit sebe a ostatní
 - 2) Umím popsat vlastní rodinu a bezprostřední okolí
 - 3) Umím napsat jednoduchý text na témata, která mě osobně zajímají
 - 4) Umím napsat podrobné texty na širokou škálu témat
 - 5) Umím napsat podrobné texty na složitá témata
 - 6) Dokážu shrnout informace z různých zdrojů a přitom přednést argumentaci a vysvětlení v logicky uspořádané podobě
- c. **Dialog s rodilým mluvčím**
- 1) Dokážu se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mi pomoci
 - 2) Dokážu komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných frází
 - 3) Umím si poradit s většinou situací, jež mohou nastat při cestování
 - 4) Dokážu se účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že můžu vést běžný rozhovor
 - 5) Umím se plynule a pohotově vyjadřovat bez zjevného hledání výrazů
 - 6) Dokážu se spontánně, velmi plynule a přesně vyjadřovat a rozlišovat jemné významové odstíny i ve složitějších situacích.
27. Ohodnot' te, prosím, Vaší schopnosti využití českého jazyka v každém z předložených aspektů na základě následující škály:
 1) *Velmi špatně* 2) *Špatně* 3) *Spíše špatně* 4) *Spíše dobře* 5) *Dobře* 6) *Velmi dobře*
- a) porozumění poslechnutého českého textu-----1 2 3 4 5 6
 - b) porozumění přečteného českého textu-----1 2 3 4 5 6
 - c) mluvení v rámci interakce-----1 2 3 4 5 6
 - d) samostatný ústní projev -----1 2 3 4 5 6
 - e) psaní -----1 2 3 4 5 6
28. Všiml(a) jste si někdy, že existuje „hovorová“ čeština, která se používá převážně v neformálních situacích?
- 1) Ano, a hovorový jazyk také používám za vhodných situací
 - 2) Ano, ale hovorově nemluvím
 - 3) Ne, ničeho takového jsem si nevšiml(a)
29. Ovládáte jiné cizí jazyky (kromě češtiny)?
- 1) Ano, několik
 - 2) Ano, jeden
 - 3) Ne

Odpovídejte **jenom v případě, že v předchozí otázce jste zvolil(a) odpověď 1 nebo 2.**

30. Použil(a) jste někdy jiné cizí jazyky (kromě češtiny) pro komunikace s českou populací?
- 1) Ano (Uveďte prosím jaký jazyk: _____)
 - 2) Ne
31. Vaš věk:
- 1) 15-19 let
 - 2) 20-24 let
 - 3) 25-29 let
 - 4) 30-34 let
 - 5) 35-39 let
 - 6) 40-44 let
 - 7) 45-49 let
 - 8) 50-54 let
 - 9) 55-59 let
 - 10) 60 a více let
32. Vaše pohlaví:
- 1) Muž
 - 2) Žena
33. Ukončené vzdělání:
- 1) Základní
 - 2) Neúplné středoškolské
 - 3) Úplné středoškolské
 - 4) Vyšší odborné
 - 5) Neúplné vysokoškolské
 - 6) Vysokoškolské
34. Rodinný stav:
- 1) Svobodný/svobodná
 - 2) Ženatý/vdaná
 - 3) Rozvedený/rozvedená
 - 4) Jiné (uveďte) _____

Děkuji za vyplnění dotazníku.